

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет економіки та управління
Кафедра управління

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов
« 28 » 08 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Університетські студії:
Лідерство служіння

для студентів

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми 072.00.01 Фінанси і кредит

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307966
Програма № 1280/24
Начальник відділу моніторингу якості освіти

(підпис) (прізвище, ініціали)
« 28 » 08 20 24 р.

Київ - 2024

Розробник:

Михацька Алла Валер'янівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри управління Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Михацька Алла Валер'янівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри управління Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри управління
Протокол від 26.08.2024 р. № 9

Завідувач кафедри Оксана МАРУХЛЕНКО

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньо-професійної програми)

26.08.2024 р.

Керівник освітньої програми Аліна НЕЧИПОРЕНКО

Робочу програму перевірено
26.08.2024 р.

Заступник декана Оксана КАЗАК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	1/30	
Курс	1	
Семестр	1	
Кількість змістових модулів з розподілом	1	-
Обсяг кредитів	1	-
Обсяг годин, зокрема:	30	-
Аудиторні	14	-
Модульний контроль	2	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	14	-
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Лідерство служіння» є: формування у студентів соціальної відповідальності та системи спеціальних знань у галузі лідерства, розуміння концептуальних основ лідерства служіння; набуття умінь, необхідних для лідера, розвиток лідерських якостей.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Лідерство служіння» є:

- ознайомлення студентів з філософією лідерства служінням та його основними принципами;
- розвиток лідерських якостей студентів (комунікативні, організаційні, креативність та ін.);
- навчання застосуванню принципів лідерства служіння у повсякденній діяльності.

Програмні компетентності:

ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 3 Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 7 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 9 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 10 Здатність працювати у команді.

ЗК 13 Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 14 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства та основи розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 15 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК 10 Здатність визначити, обґрунтувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК 11 Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

3. Результати навчання за модулем Лідерство-служіння є складовою результатів навчання дисципліни «Університетські студії».

ПР 14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР 17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР 19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР 21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР 22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПР 23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№	Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт				
			Аудиторна				Самостійна роб.
			Лекції	Семинари	Практичні	МКР	
Змістовий модуль 1. Лідерство служіння							
1	Знайомство	4	-	-	2	-	2
2	Лідерство	4	-	-	2	-	2
3	Служіння як основний вид діяльності лідера	4	-	-	2	-	2
4	Особистість лідера	4	-	-	2	-	2
5	Конфлікти та способи їх розв'язання з позицій лідерства служіння	4	-	-	2	-	2
6	Створення команди та особливості командної роботи	4	-	-	2	-	2
7	Корпоративна культура Університету та лідерство служіння	4	-	-	2	-	2
8	Модульний контроль	2	-	-	-	2	-
Разом		30	-	-	14	2	14

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Лідерство-служіння

Тема 1. Знайомство

Мета: познайомити учасників з особливостями курсу та його завданнями; створити доброзичливу та відкриту атмосферу; визначити очікування учасників; познайомити учасників один із одним.

Матеріал та обладнання: кольорові олівці; аркуші А4; правила роботи в групі (презентація).

План заняття:

1. Представлення викладача, завдань курсу та правил роботи в групі (7-10 хв.)
2. Вправа «Андрій, апельсин, Амстердам» (15-20 хв.)
3. Вправа «Хто я?» (25-30 хв.)
4. Вправа «Дзеркало» (20-25 хв.)
5. Вправа «Скарб мого серця» (20-25 хв.)
6. Обговорення «Універсальні цінності» (10-15 хв.)
7. Вправа «Ти знаєш, хто ти?» (7 хв.)
8. Завершення та оголошення дз (5-7 хв.)

Тема 2. Лідерство

Мета: визначити поняття лідерство, розмежувати його з поняттями «керівництво», «управління», «влада»; ознайомити студентів з теоріями та концепціями лідерства; визначити основні принципи лідерства служіння.

Матеріал та обладнання: зошит; відеоматеріали (епізод із фільму «Володар пернів, перша частина»); пластикові стаканчики, гумки для грошей, нитки; ватман (аркуші фліпчарту), маркери.

План заняття:

1. Вправа «Привіт» (5 хв.)
2. Вправа «Піраміда» (20 хв.)
3. Вправа «Автобусна зупинка» (20 хв.)
4. Міні-лекція з теорії лідерства, типи лідерів (15 хв.)
5. Відео «Володар перстнів, перша частина» (10 хв.)
6. Завершення та обговорення домашнього завдання (5-7 хв.)

Тема 3. Служіння як основний вид діяльності лідера

Мета: визначити поняття служіння у контексті лідерства; розмежувати поняття «бажання» та «потреби»; ознайомитися з ієрархією потреб А.Маслоу; ознайомитися з поглядом Р. Грінліфа на типи лідерів.

Матеріал та обладнання: роздатковий матеріал (кейси), піраміда потреб (презентація), відеоматеріали (епізод із к/ф «Бейб¹»).

План заняття:

1. Вправа «Швидке побачення» (15 хв.)
2. Обговорення «Служіння» (10 хв.)
3. Міні-лекція «Піраміда потреб А. Маслоу» (10 хв.)
4. Вирішення кейсів «Лідерство служіння у реальному житті» (20 хв.)
5. Вправа «Ідеальний лідер – Ідеальний слуга» (15-20 хв.)
6. Відео «Бейб» (10 хв.)
7. Завершення та оголошення домашнього завдання (5 хв.)

Заняття 4. Особистість лідера

Мета: розкрити потенціал студентів та особливості їх характеру.

Матеріал та обладнання: м'яч, таймер, аркуші А4, презентація «Цілі за критеріями SMART», зошит

План заняття:

1. Вправа «Продовж фразу» (10 хв.)
2. Сто мрій за сто секунд (20 хв.)
3. Міні-лекція «Цілі за критеріями SMART» (10 хв.)
4. Вправа «Лист собі» (15 хв.)
5. Завершення та узагальнення курсу (10 хв.)

Тема 5. Конфлікти та способи їх розв'язання з позиції лідерства служіння

Мета: визначити поняття конфлікту, його види та причини; розглянути стилі поведінки у конфліктних ситуаціях (за К. Томасом); визначити шляхи розв'язання конфліктів.

Матеріал та обладнання: торбинка з різноманітними предметами (стрічка, шматочок крейди, фігурка, наліпки тощо), м'яч, зошит, картки із фразами, палиця для тенту.

План заняття:

1. Вправа «Знайомтесь - Я!» (10 хв.)
2. Вправа «Алфавіт емоцій» (10 хв.)
3. Діагностична вправа «Я у конфлікті» (10 хв.)

¹ <https://www.youtube.com/watch?v=UQTASkG3iqY> або стрімінговий сервіс Netflix, (У пошуку на YouTube ввести «Фільм «Малюк» лідерство»)

4. Міні-лекція «Шляхи розв'язання конфліктів» (10 хв.)
5. Вправа «Чотири квадрати» (10 хв.)
6. Вправа «Гідна відповідь» (10 хв.)
7. Вправа «Палиця довіри» (10 хв.)
8. Завершення та оголошення дз (10 хв.)

Заняття 6. Створення команди та особливості командної роботи

Мета: розмежувати поняття «група», «команда», «колектив», «грумада»; розглянути способи залучення інших до спільної діяльності; проаналізувати способи розвитку лідерського потенціалу членів команди; визначити основні критерії успішної команди.

Матеріал та обладнання: зошит, достатня кількість невеликих аркушів паперу (по чотири на кожного учасника), коробка чи контейнер, повітряні кульки (по шість на кожен міні-групу), скотч (за кількістю міні-груп), ножиці (за кількістю міні-груп), відео матеріали (відео-кліп «Подарунок рабина»), аркуші А4

План заняття:

1. Вправа «Базар» (10 хв.)
2. Вправа «Повітряні хмарочки» (20 хв.)
3. Вправа «Дрім Тім» (10 хв.)
4. Відео «Подарунок рабина» (15 хв.)
5. Вправа «Лист пошани» (10-15 хв.)
6. Завершення та оголошення домашнього завдання (10 хв.)

Заняття 7. Корпоративна культура Університету та лідерство служіння

Мета: визначити основне завдання університету та його роль у розвитку лідерства; ознайомитися з місією університету та основними цінностями; порівняти особистісні цінності та цінності університету; розробити цінності навчальної групи.

Матеріал та обладнання: секундомір, зошит, аркуші паперу А3, маркери

План заняття:

1. Вправа «Ресторан» (15 хв.)
2. Мозковий штурм «Університет і ми» (20 хв.)
3. Діагностична вправа «Що я знаю про Університет» (10 хв.)
4. Міні-лекція «Корпоративна культура Університету» (15 хв.)
5. Вправа-розминка «Вітер дує та здуває» (10 хв.)
6. Вправа «Цінності єднають?» (20 хв.)
7. Завершення та визначення домашнього завдання (10 хв.)

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	7	7
Робота на практичному занятті	10	7	70
Виконання завдань для самостійної роботи	5	7	35
Виконання модульної роботи	25	1	25
	Разом	-	137
Максимальна кількість балів: 137			
Розрахунок коефіцієнта: $137 : 100 = 1,37$			

Критерії оцінювання завдань на практичних заняттях:

100% від зазначеного балу – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками

80-90% від зазначеного балу - достатньо високий рівень виконання без суттєвих (грубих) помилок

70-80% від зазначеного балу – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок

60-70% – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків

50-60% – мінімально можливий допустимий рівень виконання

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ теми	Завдання	Кількість	
		Годин	Балів
1	Визначити свої найголовніші (3-5) ключові цінності та записати дії, що демонструють ці цінності	2	5
2	Проаналізувати місію та цінності кількох організацій (національних та іноземних; прибуткових та неприбуткових; виробничі та підприємства сфери послуг).	2	5
3	Проаналізувати ситуацію з власного досвіду або з інших джерел (фільм, книга тощо), де герой намагався контролювати ситуацію з позиції сили. Якими були наслідки такої поведінки лідера?	2	5
	Проаналізувати статтю про компанію «First Fruits of Washington» та визначити способи, якими лідери компанії задовольняють потреби людей.	2	5
4	Пройти он-лайн тест Томаса на визначення стилю поведінки у конфліктній ситуації.	2	5
5	Пригадати конфліктну ситуацію з власного досвіду; написати шлях вирішення цієї ситуації з позицій лідерства служіння; виконати вправу «Чотири квадрати» для людини, з якою часто виникають непорозуміння.	2	5

6	Проаналізувати, що стало важливим при вивченні модуля «Лідерство служіння».	2	5
	Усього годин	14	35

Критерії оцінювання:

5 балів – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками
4 бали – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок
3 бали – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків
2 бали – мінімально можливий допустимий рівень виконання

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль є складовою поточного контролю і здійснюється в формі виконання студентом модульного контрольного завдання (контрольної роботи) згідно затвердженого графіку. Кількість модулів – 1. Максимальний бал модульного контролю складає 25.

Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни, засвоєння якого, відповідно, перевіряється під час модульного контролю. Об'єктами змістового модульного контролю знань студентів є: знання, уміння та навички студентів, виконання модульних контрольних завдань. При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певного модуля.

Модульний контроль може проводитись у формі захисту проекту або тестів, ситуаційних завдань.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

1-2 бали – за кожне правильне тестове завдання відповідного рівня складності
3 бали – за кожну правильну відповідь на ситуаційне завдання
25 балів – за виконання і презентацію проекту

Семестровий контроль – залік. Виставляється на останньому занятті за кількістю набраних в семестрі рейтингових балів (в межах 100).

6.4. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7.Навчально-методична картка модуля Лідерство служіння

Денна форма

Разом: 30 год., практичні заняття – 14 год., самостійна робота – 14 год, модульний контроль – 2 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII
Модулі	Змістовий модуль I						
Назва модуля	Лідерство служіння						
Теми практичних занять	Знайомство (1+10 балів)	Лідерство (1+10 балів)	Університет та його роль у розвитку лідерства (1+10 балів)	Особистість лідера (1+10 балів)	Конфлікти та способи їх розв'язання з позицій лідерства служіння (1+10 балів)	Створення команди та особливості командної роботи (1+10 балів)	Корпоративна культура Університету та лідерство служіння (1+10 балів)
Самостійна робота	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)						
Загалом	137						
	Коефіцієнт приведення навчального рейтингу студентів у 100-бальну шкалу – 1,37						

8. Рекомендовані джерела

Базові:

1. Вижва М., Турта Ю. Методичний посібник для викладачів до модулю «Лідерство служіння». – К.: КУБГ, 2020. – 49 с.
2. БЕДРИНЕЦЬ, М. Д. ЕВОЛЮЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОГО ЛІДЕРА. *Секція 1. ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО РИНКУ*, 2019, 90.
3. BEDRINETS, Myroslava. Лідерство у фінансах: практичний аспект. *Scientific Notes of Ostroh Academy National University, "Economics" Series*, 2018, 8 (36): 59-63.
4. Максвелл Дж. 21 беззаперечний закон лідерства. Щоб вести за собою / Джон Максвелл. – Київ: Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2017. – 320 с.
5. Слюсаренко О. О. Поняття «лідер» і «лідерство» в сучасній науковій літературі // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». – 2016. – Випуск 2 (39). – С. 244-246.
6. Сходинки зростання. Практикум до навч. посіб. «Я – студент» / за заг. ред. Огнев'юка В.О. – К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. – Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/31809/1/Student_Schodynky_2020.pdf
7. Університетські студії: роб. прог. навч. дисцип. [для студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта»] / уклад. Г.В. Беленька, М.А. Машовець. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016. – 60 с.
8. Час лідерства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://grinchenko-inform.kubg.edu.ua/chasliderstva/>
9. Щоб стати лідером для інших, станьте спочатку лідером для себе [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nydmond.com.ua/shhob-stati-liderom-dlya-inshix-stante-spochatku-liderom-dlya-sebe/>
10. Стадник М.М., Удовиченко П.П., Павлюк В.В.. Активізація молодіжного лідерства в новоутворених громадах // Публічне управління та митне адміністрування. – 2019. № 3(22) – С. 211-217.

Додаткові:

1. Бровко К.А. Особливості функціонування корпоративної культури вищого навчального закладу // Молодь і ринок. – 2017. – № 4. – С. 186-190.
2. Гриценко С. П. Етика ділового спілкування / С. П. Гриценко. – К.: Вища освіта, 2005. – 196 с.
3. Татенко В. О. Лідер XXI / В. О. Татенко // Leader XXI: Соц. психолог. студії. – К.: Корпорація, 2004. – 198 с.